

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 328/2016-33

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. mája 2016 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti CHIRANA T. Injecta, a. s., Námestie dr. Alberta Schweitzera 194, Stará Turá, zastúpenej obchodnou spoločnosťou Čarnogurský ULC s. r. o., Tvarožkova 5, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Mag. Ján Čarnogurský, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obo 4/2015 a jeho rozsudkom z 29. júla 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti CHIRANA T. Injecta, a. s., o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola faxovým podaním 9. novembra 2015 doplneným o písomnú podobu v zákonnej lehote doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti CHIRANA T. Injecta, a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako i práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obo 4/2015 a jeho rozsudkom z 29. júla 2015 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka, v právnom postavení navrhovateľky v konaní vedenom na najvyššom súde pod sp. zn. 1 Obo 4/2015, bola účastníčkou konania o vylúčenie vecí z konkurznej podstaty úpadcu SPARTA, a. s.

V úvode sťažnosti sťažovateľka uvádza, že „... žalobou zo dňa 17. februára 2004 sa domáhala vylúčenia vecí z konkurznej podstaty úpadcu proti konkurznému správcovi.

... Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 29 Cbi 6/2011-Pú-306 zo dňa 10.11.2014... žalobu v časti, v ktorej sa sťažovateľka domáhala vylúčenia spoluvlastníckeho podielu sťažovateľky na nehnuteľnosti uvedenej vo výroku rozsudku z konkurznej podstaty úpadcu, zamietol a sťažovateľku zaviazal nahradiť odporcovi trovy konania.

Voči... rozsudku KS BB podala sťažovateľka v zákonom stanovenej lehote dňa 16.12.2014 v celom rozsahu odvolanie. Najvyšší súd SR rozhodol rozsudkom č. k. 1 Obo 4/2015 zo dňa 29.07.2015 tak, že odvolanie sťažovateľky zamietol a rozsudok KS BB ako vecne správny potvrdil a zaviazal sťažovateľku na úhradu trov odvolacieho konania.“.

3. S poukazom na podrobne uvedený opis skutkových okolností danej veci sťažovateľka sumarizuje doterajší priebeh súdneho konania, ktoré bolo z jej strany iniciované potom, čo po vyhlásení konkurzu na majetok obchodnej spoločnosti SPARTA, a. s., správca konkurznej podstaty [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (neskôr nahradený [REDAKOVANÉ], pozn.) „... do konkurznej podstaty zahrnul... aj spoluvlastnícky podiel sťažovateľky 2104/10852 na stavbe bez súp. čísla - Výrobná hala, a na pozemku par. č. [REDAKOVANÉ], zastavané plochy o výmere 10852 m²... zapísané na [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]. Konkurzný správca k uvedenému spoluvlastníckemu podielu k nehnuteľnostiam uviedol poznámku o pochybnosti jeho zaradenia do súpisu vecí, z dôvodu údajne absolútne neplatného právneho úkonu... Podľa názoru konkurzného správcu... nedošlo... k prevodu spoluvlastníckeho podielu na sťažovateľku a vlastníkom predmetného spoluvlastníckeho podielu bol úpadca.“.

4. Ako ďalej sťažovateľka uvádza, „... *spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam nadobudla na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 25.5.2001 medzi spoločnosťou ST-A, a.s. (pôvodné obchodné meno úpadcu) a spoločnosťou Turan Injecta, a.s. (pôvodné obchodné meno sťažovateľky)...*

Na základe vyššie uvedenej zmluvy povolil dňa 13.8.2001 katastrálny odbor Okresného úradu Nové Mesto nad Váhom vklad vlastníckeho práva sťažovateľky k spoluvlastníckemu podielu k nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností (pod č. [REDAKOVANÉ])...

Dňa 28.1.2004 bolo sťažovateľke doručené uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici o uložení lehoty na podanie žaloby o vylúčenie veci z konkurznej podstaty. Sťažovateľka tak urobila žalobou zo dňa 17.2.2004.

Krajský súd v Banskej Bystrici vo svojom rozsudku zo dňa 5.12.2005 sp. zn. 35 Cbi 5/04-93 vyhovel žalobe sťažovateľky...

Dňa 25.1.2006 žalovaná podala odvolanie voči prvému výroku rozsudku prvostupňového súdu týkajúceho sa spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnostiach. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako odvolací súd, vo svojom rozsudku zo dňa 29.11.2007 sp. zn. 6 Obo 211 /2006 prvý rozsudok KS BB v napadnutej časti zmenil tak, že žalobu zamietol a sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania na účet zástupcu vo výške 642 698,16,- Sk...

Na dovolanie sťažovateľky rozhodol Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 24.02.2010 č. k. 1 Obdo V 26/2008-192 tak, že prvý rozsudok NS SR zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie...

Následne Najvyšší súd SR... rozhodnutím zo dňa 31.03.2011 č. k. 5 Obo 45/2010-203 prvý rozsudok KS BB zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie...

Následne, Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní vrátenom po druhom uznesení NS SR rozhodol posledným rozsudkom KS BB o zamietnutí žaloby sťažovateľky, čo bolo potvrdené aj posledným rozsudkom NS SR. “.

5. Argumentujúc rozhodovacou praxou najvyššieho súdu, ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva sťažovateľka následne napadnutému rozhodnutiu

vyčíta jeho nezákonnosť a formuluje nosné dôvody ústavnej sťažnosti, ktoré spočívajú v postupe najvyššieho súdu, ktorý predovšetkým „... (i) sťažovateľke nedoručil vyjadrenie odporcu k odvolaniu sťažovateľky, (ii)... sa podľa názoru sťažovateľky nesprávne a nedostatočne vysporiadal so skutočnosťami uvedenými v bodoch 4.2 a 4.3 tejto sťažnosti (4.2 – nerešpektovanie záväzných právnych názorov najvyššieho súdu a 4.3 – nedostatočné vysporiadanie sa s rozhodujúcimi skutočnosťami, pozn.) a (iii) konal v rozpore so zásadou predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, pričom tým všetkým porušil jej základné ústavné práva na spravodlivé súdne konanie a právo vlastníť majetok, garantované Ústavou Slovenskej republiky.“.

6. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy SR postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.07.2015, č. k. 1Obo/4/2015, porušené bolo.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.07.2015 č. k. 1Obo/4/2015 sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu SR na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd SR je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 355,72 EUR do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia, a to na účet právneho zástupcu Čarnogurský ULC, s.r.o. [REDACTED]

[REDACTED].“

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti

o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Ústavný súd predovšetkým pripomína, že ústavou mu daná právomoc neumožňuje nahrádzať rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd, naopak, čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých sťažovateľovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy.

10. Uvedené vyplýva z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy, obsahom ktorého je pravidlo, že sťažovateľ má právo domáhať sa ochrany základného práva pred ústavným súdom iba v prípade, ak mu túto ochranu nemôže poskytnúť iný súd.

11. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ mohol a mal domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy,

prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu jej neprípustnosti.

Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

12. Pokiaľ teda ide o realizáciu sťažovateľkou navrhnutého ústavného prieskumu postupu najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obo 4/2015 a jeho napadnutého rozhodnutia, za podstatné v tomto smere ústavný súd považuje nosné dôvody podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľky, a to najmä:

1. tvrdenie o nedoručení vyjadrenia odporcu k odvolaniu sťažovateľky;
2. tvrdenie o nerešpektovaní záväzných právnych názorov najvyššieho súdu a
3. tvrdenie o porušení princípu právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí.

13. V kontexte uvedeného ústavný súd poukazuje na dikciu ustanovenia § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, ako aj na ustanovenie § 238 ods. 2 OSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci.

14. S ohľadom na uvedené podľa názoru ústavného súdu z hľadiska sťažovateľkou uvádzaných sťažnostných dôvodov (bod 12) bolo možné proti napadnutému rozhodnutiu najvyššieho súdu podať dovolanie, o ktorom by rozhodoval najvyšší súd.

Hoci z obsahu samotnej sťažnosti nevyplýva, že by sťažovateľka túto možnosť skutočne využila, v okolnostiach posudzovaného prípadu však podanie sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ústavy namiesto využitia možnosti podať dovolanie proti napadnutému rozhodnutiu svedčí o nevyčerpaní opravného prostriedku, ktorý sťažovateľke zákon na ochranu jej základných práv a slobôd účinne poskytoval a na ktorého použitie bola podľa osobitných predpisov oprávnená.

15. Za daných okolností preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť.

16. Pozornosti ústavného súdu v súvislosti so správnou formuláciou petitu ústavnej sťažnosti navyše neuniklo, že „*v bode 1.*“ petitu podanej ústavnej sťažnosti (bod 6) sťažovateľka žiada zo strany ústavného súdu okrem iného i vyslovenie porušenia jej základného práva podľa čl. 20 ústavy, ktoré však pozostáva z viacerých tam uvedených práv, a teda v tejto časti petit trpí i vadou nedostatočne označeného porušenia práv.

17. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už bližšie nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. mája 2016